

ter, som derved skulle erhverve sig Afgang til de Embeder, under hvilke Bestyrelsen af Statsflovene er henlagt, skulle have deres Underviisning ved Landbohøjskolen. For at besvare dette maatte man specielt see hen til, hvorledes vor Landbohøjskole er indrettet, om de Betingelser ere der tilstede, som vilde gjøre, at denne Henlæggelse kunde indordnes i det Øvrige. I Henseende hertil skal jeg endnu tydeligere, end det allerede er sseet i Udvalgets Betænkning, udtale, at det er mig meget forstaaeligt, at det Derhørende lod sig indrette paa tilfredsstillende Maade. Hvorledes skulde det kunne synes skadeligt, om den samme Forstdocent, som nu holder Forelæsninger ved den polytekniske Lærestiftelse, formaaedes til istedetfor at holde de samme Foredrag paa Landbohøjskolen, eller at de Elever, som ved en publiceret Underretning for dem, der vilde tage Forstexamen, ere henviste til Foredrag, som ere indrettede for deres Skuldb, ved et Tillæg til denne Underretning bleve henviste til nu herefter helst at søge til Landbohøjskolen, efterat der var truffet Foranstaltning til, at de specielle Modifikationer i Underviisningen, som de just trængte til, vilde blive varetagne der paa Stedet. Men Afgjørelsen heraf skulde jeg dog finde rettest at lade forblive henstillet til den lovgivende Forsamling, som ene og alene har en afgjørende Stemme i saa Henseende, nemlig Rigsraadet. Jeg er ikke tilbøielig til paa den Plads, som jeg her har den Ære at indtage, at stemme, som om denne ærede Forsamling havde nogen afgjørende Stemme heri. Det ligger udenfor mit Raad her paa denne Plads at paatage mig et Ansvar for mulige uventede Følger. Jeg seer ikke, hvorledes Rigsdagen skulde kunne faae Afgang til Indseende med, at denne Underviisning, naar den overeensstemmende med et af samme afgivet Votum var bleven henlagt til Landbohøjskolen, ogsaa siden blev holdt i det rette Spor. Dette gjælder imidlertid endnu mere, naar jeg seer hen til den tredie Deel af Spørgsmaalet, nemlig om Forstexamens Henlæggelse til Landbohøjskolen. I det forelagte Lovudkastis Text er vel Intet herom optaget, men det er klart saavel af Motiverne som af de Forakter, der ere Udvalget meddeelte, at det er Hensigten, at Styrelsen af Examinationen

af dem, der ved at bestaae Examen vilde faae Afgang til at beskæde Statsforstembeder, skulde gaae ud fra det Ministeriums Haand, der styrer Domainedæsenet i det Hele, og at den skulde istedet overlades til Landbohøjskolens Underviisningsraad; efter det ærede Mindretals Forslag skulde den gaae over til det meget ærede Indenrigsministerium. Dette staaer for mig ikke som et Fremstridt, men som et Tilbagestridt, som en Overgang fra en bedre og rettere Ringenes Orden til en langt mindre sikker og ret. Det forekommer mig, at kun det samme Ministerium, hvorunder Statsflovæsenet i det Hele henhører, er istand til at bestemme, hvorledes denne Examen maa afholdes, for at den kan give den nødvendige Garanti for, at de, der bestaae samme, virkelig have lært det, der hører til at forstaae at bestyre de paagjældende Embeder, og for mig seer det altsaa ikke ud som raadeligt, at dette skulde gaae over i andre Hænder, ei engang i det meget ærede Indenrigsministeriums. Heller ikke er det nogen Nødvendighed, at fordi Underviisningen henlægges til Landbohøjskolen, derfor ogsaa Examinationen skulde, saaledes som omtalt, henlægges dertil; Forsteeleverne kunde, synes mig, meget vel henvises til Landbohøjskolen, for der at søge den Underviisning, de behøve, med det Forbehold, at Afhjølelsen af deres Examen blev denne Højskole uvedkommende. Jeg maa her gjentage, hvad tidligere er berørt, nemlig at der ikke med Resultatet af den hidtilværende Examination synes at foreligge nogen tydelig Bevæggrund til at ville have den forandret. Jeg skal bekjende, at jeg ikke er tilbøielig til at give min Stemme til en Forandring, hvorom det ikke er enten ganske klart eller dog høist plausibelt, at den virkelig er en Forbedring. Søvrigt forekommer det mig, at alt dette, baade Henlæggelsen af Underviisningen og Afgjørelsen af, hvorledes der skal forholdes med Examen anderledes end hidtil, er Noget, der kunde gennemføres uden Lov. Jeg seer ikke rettere, end at Forsteeleverne, saaledes som allerede bemærket, vilde ved en Kundgjørelse af vedkommende Ministerium kunne blive henviste til Landbohøjskolen, og seer ikke rettere, end at enhver Forandring ved Examen, som dette Ministerium maatte finde nødvendig, maatte